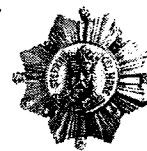

CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. (+373) 22-25-72-94

Nr. 06/2.4605 din 13-08 2018
La nr. 03/8812 din 26.07.2018

Ministerul Justiției

Prin prezenta, Vă remitem atașat Raportul de expertiză anticorupție asupra nivelului coruptibilității proiectului de lege privind importul unui autovehicul.

Anexă: potrivit textului – 3 (trei) file.

Director

Bogdan ZUMBREANU

Ex.: Creciun Ilie
Tel.: 022 257 308

MINISTERUL JUSTIȚIEI • MINISTERUL JUSTIȚIEI • MINISTERUL JUSTIȚIEI
MINISTERUL JUSTIȚIEI AL REPUBLICII MOLDOVA
INTRARE Nr. <u>15</u> <u>08</u> 20 <u>18</u>
MINISTERUL JUSTIȚIEI • MINISTERUL JUSTIȚIEI • MINISTERUL JUSTIȚIEI

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO18/5316 din 09.08.2018

la proiectul de lege privind importul unui autovehicul (Administrația Națională a Penitenciarelor)

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Guvernul, iar autor nemijlocit este Ministerul Justiției, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art.6-12 din Legea nr.100/2017 privind actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional *"etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*

- d) *examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
e) *informarea publicului referitor la deciziile adoptate".*

Anunțul cu privire la inițierea elaborării proiectului de decizie nu se regăsește pe pagina web a autorului, ceea ce constituie o abatere de la prevederile legale cu privire la transparența procesului de elaborare a deciziilor, statuate la art.8 lit.a) din Legea nr.239 din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional.

Proiectul și nota informativă au fost plasate pe pagina web oficială a Ministerului Justiției: www.justice.gov.md la data de 29.06.2018, fiind asigurat accesul părților interesate la proiectul prenotat.

Având în vedere că proiectul a fost plasat pe pagina web a autorului și părțile interesate au acces la proiect, se constată că, în procesul de promovare a proiectului, asigurarea transparenței decizionale, stabilită de Legea nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, a fost, în mare parte, asigurată.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Potrivit notei informative, *„în vederea asigurării sistemului administrației penitenciare cu transport special, în cadrul relațiilor de colaborare dintre Ministerul Justiției și Ministerul Justiției din Landul Nordrhein-Westfalen, Ambasada Republicii Federale Germania, Guvernul Republicii Federale Germania a donat Administrației Naționale a Penitenciarelor un autovehicul de marca Volkswagen model Transporter T4, anul de fabricație 2001, destinat în special pentru 1-3 deținuți, cu posibilitatea utilizării acestuia și pentru transportarea deținuților cu dizabilități locomotorii (posibilitatea îmbarcării scaunului cu roțile).*

În acest sens, se propune de a aproba proiectul de lege respectiv pentru a asigura sistemul administrației penitenciare cu respectivul autovehicul special".

Analizând normele elaborate s-a constatat că prin proiect se propune, cu titlu de excepție, importul unui mijloc de transport, anul fabricării 2001, cu scutirea de plata drepturilor de import în beneficiul Administrației Naționale a Penitenciarelor.

Autovehiculul este acordat cu titlu gratuit de către Ministerul Justiției din Landul Nordrhein-Westfalen din Germania și nu va putea fi înstrăinat de beneficiar.

Prin urmare, se constată că scopul declarat de către autor în nota informativă corespunde scopului real al proiectului.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Prin proiect se promovează interesul public de susținere a activității Administrației Naționale a Penitenciarelor de escortare a deținuților, prin facilitarea acestora la importul unui vehicul care este expediat gratuit din Germania.

Din alt punct de vedere, menționăm că o astfel de practică, a scutirilor de plata drepturilor de import și de exceptare a prohibiției importului vehiculelor cu termenul de exploatare mai mare de 10 ani, poate genera o discriminare a altor subiecți aflați într-o situație juridică similară, dar care se conformează legislației naționale.

În acest sens, se poate menționa că proiectul promovează o excepție de la regula generală de achitare a taxelor legal instituite conform procedurilor în vigoare și interzicerea importului mijloacelor de transport auto cu termenul de exploatare de peste 10 ani.

Acest fapt instituie un precedent judiciar periculos, determinând o înechitate în privința contribuabililor, fapt ce va impulsiona înaintarea solicitărilor de acest gen.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „*nota informativă care cuprinde:*

- a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ;*
- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;*
- c) descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;*
- d) principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;*
- f) modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare”.*

Nota informativă descrie condițiile care au impus elaborarea proiectului, finalitățile urmărite prin implementarea noilor reglementări, redând în acest sens principalele prevederi ale proiectului și evidențiind elementele noi pe care le introduce proiectul în raport cu reglementările existente.

Totuși, considerăm că autorul proiectului în nota informativă nu distinge prin evidențierea caracterului de excepție al normelor din proiect, precum și nu redă eventualele efecte negative ulterior aprobării proiectului.

Ținând cont că proiectul aduce beneficii, atât societății, cât și Administrației Naționale a Penitenciarelor, totuși acesta constituie premisă pentru solicitarea de la scutirea plății taxelor legale și importul autovehiculelor cu termenul de exploatare mai mare de 10 ani și a altor subiecți de drept cointeresați.

În aceste împrejurări, vor fi create condiții prielnice de a găsi pârghii legale de eschivare de la plata

taxelor legale și a prohibiției de import în legătură cu termenul de exploatare, cu invocarea unui scop nobil.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.f) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „f) *fundamentarea economico-financiară*”.

În mod direct, implementarea proiectului prenotat nu presupune alocarea de mijloace financiare din bugetul de stat.

Proiectul, însă, are un impact bugetar, în sensul micșorării veniturilor la bugetul de stat. Scutirea de la plata drepturilor de import pentru un mijloc de transport va avea drept efect diminuarea încasărilor la bugetul de stat.

În acest sens, menționăm că nota informativă este lacunară la aspectul privind suma mijloacelor financiare de care bugetul de stat va fi lipsit la importul autovehiculului respectiv.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative „*textului proiectului actului normative se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]*”

- a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]
- c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]
- e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]
- f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;
- g) se evită tautologiile juridice;
- h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]

Textul proiectului corespunde tehnicii legislative și normative, regulilor limbajului și expresiei juridice.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

Proiectul de lege examinat prevede excepții de la prevederile Codului Fiscal, Codului Vamal și Legii cu privire la tariful vamal pentru a importa un mijloc de transport auto cu scutirea de plata drepturilor de import și exceptarea de la prohibiția importului mijloacelor de transport cu termenul de exploatare mai mare de 10 ani.

Pe această cale atragem atenția legiuitorului asupra faptului că la moment cadrul legal național este lacunar și nu conține norme exprese care să prevadă reguli clare, transparente care să reglementeze modalitatea de solicitare a unor astfel de facilități, precum și asigurarea verificării post-introducere în țară a condițiilor de utilizare a bunurilor introduse.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Proiectul legii reglementează în mod indirect activitatea Serviciului Vamal care urmează să aplice prevederile actului legislativ de excepție prin realizarea măsurilor necesare, care vor asigura importul mijlocului de transport menționat expres în proiect.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Concluzia expertizei

Prin proiect se propune, cu titlu de excepție, importul unui mijloc de transport, anul fabricării 2001, cu scutirea de plata drepturilor de import în beneficiul Administrației Naționale a Penitenciarelor. Autovehiculul este acordat cu titlu gratuit de către Ministerul Justiției din Landul Nordrhein-Westfalen din Germania și nu va putea fi înstrăinat de beneficiar.

În pofida promovării interesului public de susținere a activității Administrației Naționale a Penitenciarelor, prin facilitarea importului mijlocului de transport, care este expediat gratuit din Germania, totuși proiectele de acest gen tind să impulsioneze subiecții de drept în nerespectarea cadrului legal în ceea ce privește achitarea drepturilor de import și prohibiția importului autovehiculelor cu termenul de exploatare mai mare de 10 ani. Se accentuează intenția ca, prin căi legale, să se eludeze aplicarea cadrului legal general.

În acest sens, proiectul va crea bază legală de solicitare a scutirilor de acest fel și de către alți subiecți de drept.

În acest context, legiuitorul urmează să examineze minuțios și să trateze în condiții de egalitate și obiectivitate fiecare subiect de drept aflat în aceeași situație juridică, iar promovarea proiectului să fie analizată din perspectiva asigurării interesului public general.

Totodată, atragem atenția legiuitorului asupra faptului că la moment cadrul legal național este lacunar și nu conține norme exprese care să prevadă reguli clare, transparente care să reglementeze modalitatea de solicitare a unor astfel de facilități, precum și asigurarea verificării post-introducere în țară a condițiilor de utilizare a bunurilor introduse.

09.08.2018

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:
Ilie Creciun, Inspector principal

